

Februari nieuwsbrief

Beste leensters, leners en andere belangstellenden,

De 10e editie van de Nederlandse en Vlaamse **Poëzieweek** is afgelopen donderdag begonnen. Het thema is **Natuur**, met als motto *'bloesemingen en overvloed'*. Aanleiding hiervoor is dat veel mensen in het voorbije jaar opnieuw de natuur ontdekt hebben, de vergeet-me-nietjes-natuur, de wandel-je-mee-natuur, de hoeveel-vlinders-tel-jij-in-jouw-tuin-natuur. Mensen hebben het avontuur in hun achtertuin herontdekt, de schoonheid van beken en bossen, vogels die ze gisteren niet hoorden, eekhoorns die ze niet meer zagen.

Het (her)ontdekken van de poëzie in de natuur en van de natuur in de poëzie. Deze Poëzieweek wil verrassen met lieveheersbeestjeswoorden, slingerplantzinnen en varenverzen.

Op de website <https://www.poezieweek.com/> is allerlei informatie te vinden over het thema, het poëziegeschenk en de verschillende activiteiten.

Een paar 'capita selecta'

* Wat leuk aansluit bij het thema van de poëzieweek is een project in kunstwerkplaats De Vrijstaat in Leidsche Rijn (Utrecht) dat begon met de expositie *Flowerbomb* van beeldend kunstenaar *Jolanda Schouten* en eindigde met een tuintapijt, geborduurd door vrouwen uit allerlei windstreken die verbleven in het AZC. Jolanda Schouten vertelt erover in ***Samen maken wij een tuintapijt*** op 'Welkom in Utrecht'.

"Draden vertellen verhalen. Borduursteken een geschiedenis. Een geschiedenis die verbonden is aan een cultuur, aan wat je van je moeder of je oma geleerd hebt. Van mijn moeder heb ik een geborduurd tafelkleed met Lelietjes-van-Dalen in mijn kast liggen. Een dierbare herinnering aan haar. Op mijn elfde leerde ik om kruissteken te borduren tijdens de handwerk-les, een les die een tijdlang in het curriculum van de school uitgestorven leek. Borduren vonden we hier jarenlang truttig en flauw. Ik ook. Maar het afgelopen jaar veranderde dat tijdens mijn expositie *Flowerbomb*. Een jaar lang was ik 'artist-in-residence' en maakte vanuit mijn reuze aquarellen van bloemen en planten een project over tuinen ... En daar maakten we samen een tuintapijt. Met schoolkinderen, met de kinderkunstakademie, met de kinderen van het AZC Oog in Al én met hun moeders en vrouwen. En juist daar gebeurde een wonder. Wat begon als een project van vier dagen in augustus groeide uit tot een wekelijkse interculturele borduuravond tijdens de Vrouwenavond in het azc op woensdag. Met vrouwen uit alle windstreken borduurden we het tuintapijt. Elke week nam ik uit mijn moestuin een bos bloemen mee, ons inspiratiemateriaal. De Eritrese vrouwen begonnen, eerst onwennig; wat is de bedoeling en of ik het voor ze kon doen. Maar ja, meer dan wat kruissteken had ik niet in mijn mars, dus vooruit maar, ik weet het ook niet precies, maakte ik duidelijk. En toen ik een andere vrouw uit Iran op gang hielp namen de andere vrouwen het gewoon over. Met een rijkdom en vloeiende vaardigheid borduurden ze de prachtigste bloemen op het tapijt..."

Verder lezen? Zie: <https://welkominutrecht.nu/samen-maken-we-een-tuintapijt/>

* In het Eye Filmmuseum in Amsterdam draait alles om filmerfgoed en filmcultuur. In het digitale magazine op de website wordt een reeks interviews gepresenteerd, ***The female gaze***, met inspirerende vrouwelijke filmmakers. Ze vertellen over

hun eigen werk aan de hand van een filmfragment van een andere vrouwelijke maker. Tot voor kort waren die vrouwelijke filmmakers nog zeldzaam. Vrouwen zijn al wel 125 jaar op het filmdoek te zien, maar zelden hadden ze achter de schermen een rol van betekenis. Dat is aan het veranderen. Er staan inmiddels vier interviews online: met

scenariste en toneelschrijfster *Esther Duysker* over *Daughters of Dust* van regisseuse Julie Dash: de eerste grote bioscooprelease van een zwarte

wrouwelijke maker; met *Myrthe Mosterman* over *Honey Boy* met camerawerk van Natasha Braier: een autobiografisch en therapeutisch verhaal, waarvan het acteerwerk en de draaistijl ontzettend sterk zijn; met stuntvrouw *Saskia Neville* over *Lara Croft: Tomb Raider* met stuntwerk van hoofdrolspeelster Angelina Jolie zelf: sierlijk vrouwelijk balletten met een automatisch geweer; en met *Joy Wielkens* over *Selma* van regisseuse Ava DuVernay: "...vechten voor gelijke rechten en vrijheid. Het is ook mijn struggle."

De interviews, die leuk en interessant zijn: <https://www.eyefilm.nl/nl/magazine?tag=545974>

* De laatste jaren komt er meer aandacht voor het gegeven dat gezondheidsklachten zich bij vrouwen anders kunnen uiten dan bij mannen. En dat wetenschappelijk onderzoek zich meestal m.n. richt op mannen, zonder na te gaan of de

bevindingen bij mannen overeenkomen met die bij vrouwen.

• Hierdoor is er m.b.t. vrouwen minder bekend. Dit achterblijven van kennis doet zich ook voor bij de typisch vrouwelijke pijnklachten van '**endometriose**', waarbij weefsel dat lijkt op baarmoederslijmvlies (endometrium) buiten de baarmoederholte voorkomt. Het kan m.n. tijdens de menstruatie extreme pijn en andere klachten geven.

Ondanks dat het een vaak moeilijk behandelbare, maar veel voorkomende kwaal is (in Nederland bij naar schatting 500.000 vrouwen, van wie 50.000 ernstige klachten hebben), wordt het weinig serieus genomen. Ook wordt er weinig onderzoek naar

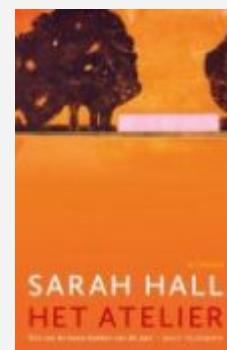
gedaan, lees: weinig geld voor vrijgemaakt. Het is niet sexy genoeg om er geld aan te besteden? Afgelopen maand stond dit probleem centraal in een uitzending van Pointer, een programmareeks die oneerlijke zaken aan het licht wil brengen op basis van onderzoeksjournalistiek. "Als het een penisziekte was geweest dan was dit probleem allang opgelost", zegt een van de gynaecologen in de uitzending.

Meer info en de uitzending: <https://pointer.kro-ncrv.nl/vrouwengeneeskunde-endometriose>

* Er zijn in januari weer erg veel nieuwe titels verschenen. Zo veel dat ik ze lang niet allemaal kan noemen en ik noem er al best veel. Soms lijkt het wel of iedereen schrijver aan het worden is en zijn of haar verhaal kwijt wil. Dat maakt het extra moeilijk om te selecteren wat me de moeite waard lijkt. Ik weet ook niet of mijn selectie hout snijdt en houd mij aanbevelen voor aanvullingen.

Onlangs uitgebrachte titels

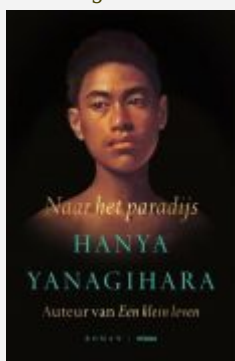
- In *Het atelier*, de nieuwe roman van *Sarah Hall*, grijpt een virus om zich heen in een Engelse stad. Net als iedereen heeft de beroemde beeldhouwster Edith Harkness zich teruggetrokken. Ze leidt een geïsoleerd bestaan in haar immense atelier Burntcoat, met haar minnaar Halit, die ze eigenlijk nog maar nauwelijks kent. Terwijl de wereld buiten verandert, ondergaan de levens van Edith en Halit ook ingrijpende verschuivingen - vanwege de angst voor de gevaren van buiten, vanwege de verantwoordelijkheden, en vanwege de ontwikkelingen in hun relatie. Burntcoat transformeert in een nieuwe, koortsachtige wereld, een plek die Edith uiteindelijk doet inzien hoe we het onmogelijke overleven en wat er dan overblijft. "Misschien wel haar beste roman" (Parool)

- **De magische lessen** van *Alice Hoffman* speelt zich af in de 17e eeuw. Daarin wordt een verhelderend beeld geschetst van de manier waarop alleenstaande vrouwen toen werden behandeld, vooral als hun kennis of intelligentie als bedreigend werd gezien. De roman is het boeiende verhaal van Maria Owens, een onafhankelijke vrouw, die in Salem wordt beschuldigd van hekserij. Ze wordt als baby achtergelaten op het Engelse platteland. Hannah Owens ontfermt zich over Maria en ziet dat het meisje een gave heeft. Ze brengt Maria alles bij wat zij weet over geneeskrachtige kruiden en de 'Naamloze Kunsten'. Wanneer Maria wordt bedrogen door de man die haar zijn liefde heeft verklaard, volgt ze hem naar Amerika. In Salem spreekt zij de betovering uit die haar familie zal achtervolgen en hier leert ze de magische regels en lessen die ze haar hele leven met zich mee zal dragen. In een van onze recensies deze maand (zie onderin) wordt *De heks van Limbrigt* van Susan Smit besproken, dat zich in dezelfde tijd afspeelt.

- In **De zee, de zee alleen**, de 2e roman van *Tineke Hendriks* vertrekt de Noorse Betzy Berg richting Lapland en gaat een leven van reizen en schilderen tegemoet. Omdat haar ouders geen geld hebben voor een kunstopleiding ontwikkelt ze haar talent op eigen kracht. Ze reist naar München en Den Haag, waar ze een leermeester vindt in Hendrik Mesdag, die haar samen met zijn vrouw Sientje onder zijn hoede neemt. Betzy is echter te eigenzinnig voor een rustig bestaan in de Haagse kunstwereld, ze gaat liever op walvisjacht. In haar leven lijkt geen plaats voor een echtgenoot, totdat ze trouwt met de Nederlander Gooswinus Akersloot. Ze vestigen zich op Vlieland, waar haar atelier uitkijkt op de Zuiderzee. Ze blijft onvermoeibaar schilderen en reizen. In haar eentje zwerft ze langs de Europese kust, van de Noordkaap tot Napels en terug. Waar ze ook komt, daar schildert ze de zee, het liefst in een vliegende storm.

- Over *Een klein leven*, de vorige grootse roman van *Hanya Yanagihara*, liepen de meningen soms toch erg uiteen. Bij de roman die onlangs is verschenen klinkt iets dergelijks. **Naar het paradijs** is "een gewaagde, briljante roman over drie verschillende versies van Amerika", aan het eind van drie eeuwen. In 1893 maakt New York deel uit van de Vrije Staten, waar mensen ogenschijnlijk mogen liefhebben wie ze willen. David verzet zich tegen de door zijn rijke familie gearrangeerde verlovingskandidaat; hij voelt zich meer aangetrokken tot een charismatische maar arme muzikleraar. In het door de aids-epidemie geteisterde Manhattan van 1993 woont de jonge Hawaïaanse David samen met zijn veel oudere, rijkere partner, voor wie hij zijn moeilijke jeugd en het lot van zijn vader verzwijgt. In 2093 probeert Charlie zich staande te houden in het totalitaire New York zonder de bescherming van haar grootvader, een gerenommeerd wetenschapper. Ze ontmoet

David, die zegt haar te kunnen redden - maar kan zij hem vertrouwen? Samen vormen de delen een epos.

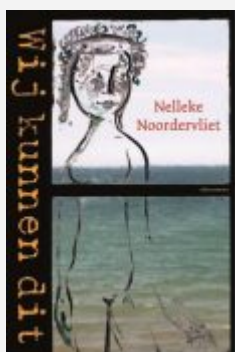
- *Heather Morrison* is geboren in Nieuw-Zeeland en woont en werkt in Australië. Ze schrijft romans over de levensverhalen van mensen die ze is tegen gekomen. Het begon met de Joodse Lale, die na de oorlog naar Australië was geëmigreerd. Zijn verhaal is door haar verwerkt in *De tatoeëerder van Auschwitz*. Via hem leert ze Magda en Livia kennen, die in Israël wonen en samen met hun zus Cibi Auschwitz-Birkenau overleefden. **Drie zussen** is hun verhaal. Toen ze klein waren, hebben ze hun vader beloofd: wij blijven samen, wat er ook gebeurt. Dan wordt Livi op haar 15e op transport gesteld, Cibi volgt haar naar het concentratiekamp en Magda duikt onder. Door een speling van het lot worden de zussen herenigd in Auschwitz- Birkenau. Daar doen ze een nieuwe belofte: wij blijven leven, wat er ook gebeurt. Het geeft hen moed, ook als ze op dodenmars dwars door Europa worden gestuurd en proberen te ontsnappen.

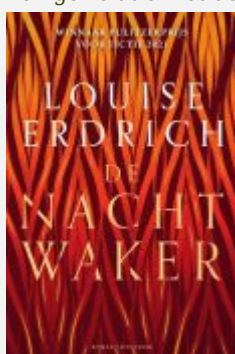
- Na drie romans die vrij koel werden ontvangen, besloot de Française *Annie Ernaux* te stoppen met het schrijven van fictie en over te stappen naar episodes uit haar leven. Ze werd de 'Grande Dame van de Franse letteren', maar pas deze laatste jaren wordt ze internationaler bekend. De Groene Amsterdammer heeft afgelopen maand een 'special' aan haar gewijd en er verschenen nieuwe edities in het Nederlands van *Het voorval*, *Meisjeshertinnen* en *De schaamte*. Alles wat haar overkomt moet een plaats in haar levensverhaal krijgen. Haar ervaringen worden pas verwerkt wanneer ze in literatuur zijn vertaald. Haar visie op leven en schrijven verwoordt zijzelf in *Het voorval*: "Het echte doel van mijn leven is misschien alleen dit: dat mijn lichaam, mijn gevoelens en mijn gedachten tot geschriften worden, dat wil zeggen tot iets wat begrijpelijk is en algemeen, mijn bestaan volledig opgelost in de hoofden en levens van de anderen."

- Na haar *Kopenhagen trilogie* is *De gezichten* de eerste roman die van de Deense *Tove Ditlevsen* in het Nederlands is vertaald. *Tove Ditlevsen* (1917-1976) werd jarenlang gezien als een schrijfster die niet in de literaire kringen van haar tijd paste; ze was een huisvrouw uit de arbeidersklasse met vier gestrande huwelijken en een sluimerende drugsverslaving, waar ze ook nog eens openhartig over schreef. Toch had ze veel fans. Kinderboekenschrijfster Lise Mundus krijgt al twee jaar geen woord op papier. Sinds ze een prijs won voor haar werk, wordt ze bevangen door de angst dat ze door de mand gaat vallen. Het lukt haar niet mee te komen met de veranderende tijdgeest en ze is ervan overtuigd dat haar huishoudster een affaire heeft met haar man. Lise wordt steeds wantrouwiger, begint stemmen te horen en ziet de gezichten van de mensen om haar heen vervormen. Terwijl ze haar greep op de realiteit verliest en opgenomen wordt, zakt ze dieper en dieper weg in duistere gedachten en worstelt ze met de vraag hoe erg het is om zich daaraan over te geven. Een beklemmende en heel persoonlijke roman.

- In *Wij kunnen dit* van *Nelleke Noordervliet* bloeit de liefde op tussen twee veertigers. Maar een nieuwe relatie beginnen op die leeftijd is gedoe. Het is riskant. Allebei voorzien van een verleden, behept met gewoonten, gehard door teleurstellingen, en dan opnieuw beginnen alsof het niets is? Helen heeft de boekhandel van haar vader voortgezet en vecht tegen faillissement. Leo is een succesvol ondernemer die een sabbatical neemt om oude trauma's te verwerken en een nieuw doel in z'n leven te vinden. Helen en Leo spreken af blanco te beginnen. Het verleden bestaat niet. Alleen het heden telt. Maar het verleden laat zich niet wegmoffelen. Zowel de liefde als de misverstanden bloeien op. Liefde - kunnen ze het? De liefdesperikelen van Helen en Leo spelen zich af tegen de achtergrond van Rotterdam, New York en met de coronapandemie als spelregel-veranderaar.

- In haar debuutroman *Breuklijnen van begeerte* vertelt de Indiase *Shubhangi Swarup* over een wetenschapper die bomen bestudeert en een helderziende die tot hem spreekt; een geoloog die zinloze oorlogen over een gletsjer wil beeindigen; tachtigjarige geliefden; een moeder die haar revolutionaire zoon probeert te bevrijden; een Yeti die menselijk gezelschap zoekt; een schildpad die eerst verandert in een boot en dan in een vrouw; en de geest van een verdampte oceaan die zo rusteloos is als de continenten. Door ze allemaal aan elkaar te verbinden komt er een prachtige visie over het leven naar voren, fantasierijk en opmerkzaam, een wervelend inzicht in de mensheid, onze schoon- en lelijkheid, onze capaciteit om te verwonden en om lief te hebben en onze mysterieuze en heilige relatie met de natuur.

- Gebaseerd op het buitengewone leven van haar grootvader verkent *Louise Erdrich* in *De nachtwaker* het meedogenloze lot van een van de onderdrukte indianenvolken in de V.S. Thomas Wazhashk is nachtwaker bij de steenfabriek in het Turtle Mountain-reservaat. Daarnaast is hij stamhoofd van de Chippewa-indianen. Al enige tijd hoort hij verontrustende geluiden vanuit Washington over een 'emancipatiewet'. Deze wet zou een einde maken aan de verdragen met de Amerikaans-indiaanse stammen - verdragen die waren overeengekomen voor 'zolang het gras groeit en de rivieren stromen'. Thomas realiseert zich al gauw dat deze wet niets met vrijheid te maken heeft, maar als doel heeft de indianen hun land en hun identiteit te ontnemen. Hij besluit te vechten voor zijn volk, koste wat het kost. Ondertussen verlaat zijn nichtje Patrice/Pixie het reservaat om op zoek te gaan naar haar zus, die spoorloos verdwenen is. Haar zoektocht brengt haar naar Minneapolis, waar

ze geconfronteerd wordt met de harde realiteit van een wereld waarin ze zich niet thuis voelt.

- In **De Geliefden** maakt *Willemijn Kranendonk* de rekening op van twee uiteenlopende vrouwenlevens.

Als twintigers hebben Jacqueline en Rosa een intense relatie, maar als er keuzes over de toekomst gemaakt moeten worden, gaan ze uit elkaar. Ze slaan ieder een tegenovergestelde richting in.

Jacqueline maakt carrière, hijst zich dagelijks in kostbare mantelpakken en koopt een Range Rover omdat alle mannen bij haar op kantoor ook zo'n auto hebben. Rosa gaat op zoek naar een holistische manier van leven, werkt op boerderijen en boomgaarden in Italië, Noorwegen en Ierland, en is altijd platzak. Na 40 jaar, als Jacqueline met pensioen gaat en Rosa het zwerven moe is, kijken ze terug. Ze vragen zich af of de keuzes die ze gemaakt hebben - weggaan of blijven, werken of losbreken - de juiste waren. Hebben ze geleefd zoals ze wilden? Zijn ze veranderd na al die jaren? En waarom blijven ze aan elkaar denken?

- *Inge Schilperoord* is internationaal geprezen om haar debuut *Muidhond*, dat ook werd verfilmd. In haar 2e roman **Het Licht in de Stad** komt de vader van de 17-jarige Sofie door een ongeval om het leven. Ze voelt zich eenzamer dan ooit en doolt urenlang door de grote stad. Haar vader verdedigde als strafrechtadvocaat jonge moslimextremisten. Hun geweld, zei hij, heeft niets te maken met hun religie. Maar waarmee dan wel? In een poging dichter bij hem te komen stort Sofie zich op een werkstuk over de islam en extremisme. Zo wordt ze bevriend met haar Afghaanse klasgenote Zayah en raakt betoverd door de geheimzinnige schoonheid van Zayahs geloof. Het contrast met haar eigen kille bestaan kan niet groter zijn. Voor Sofie is er geen God. Of toch wel? *Inge Schilperoord* deed jarenlang research naar de Islam en naar de belevingswereld van de bekeerling. Op basis daarvan, en vanuit haar werk als onderzoekspsychologe op de Terroristenafdeling van de gevangenis, vertelt ze over een wereld die

voor velen onbekend is.

Poëzie

- *Siel Verhanneman* (1989) woont en werkt in Kortrijk. In 2013 verloor ze haar vader, drie jaar later stierf haar zus. Vaarwel zeggen lijkt wel een constante in haar leven. Met vallen en opstaan vecht ze zich een weg terug in het leven via haar gedichten. **Wat nu met het licht dat binnenvalt** is haar 3e poëziebundel. In haar gedichten belicht ze de impact die rouw heeft op intimiteit, spontaniteit en de zintuiglijke ervaring van het leven. Kunst van Rodin, Vandenberg, Basquiat en Bourgeois activeert haar zintuigen die zo lang door angst en somberheid uitgedoofd waren. De massieve constructie die rouw is wordt langzamerhand ontmanteld tot er ruimte is voor nieuw leven. Waar licht weer binnenvalt.

- *Nisrine Mbarki* (1977) is schrijfster, dichteres, columnist en literair vertaler.

Daarnaast werkt ze voor het internationaal literatuurfestival Winternachten. Ze schrijft poëzie,

theaterteksten en korte verhalen, en vertaalt poëzie uit het Arabisch naar het Nederlands. **Oeverloos** is haar eigen debuutbundel. Omdat haar leven zich afspeelt in verschillende talen en in verschillende landen zijn voor haar meertaligheid en schakelen tussen verschillende perspectieven een deel van het dagelijkse leven. Ze laat ogenschijnlijke tegenstellingen samenkomen: het aardse en de mystiek, de stad en de natuur, het eeuwige reizen en stilstaan en verkent de grenzen van de verschillende gedaanten die ze zelf belichaamt: moeder, dochter, vrouw, en schrijfster.

- **Komijnsplitsers** is de nieuwe dichtbundel van *Marieke Lucas Rijneveld*. In acht afdelingen wordt onderzocht wat het betekent om te wonen: in een huis, in jezelf en in verhoudingen tot anderen. Wie of wat heb je nodig om een compleet mens te zijn? In een van de gedichten wordt verhaald over het verlangen één ruimte te zijn; iemand zoekt een brandtrap uit deze dag, trekt in plaats van een grijs vest een jongen aan. De vrees om iemand te worden die de ander niet kan hebben - 'om de verkeerde mens om je beenderen te vormen' - vormt het grootste gevaar voor het maar al te herkenbare en hoopvolle verlangen naar groei. "In een taal die naar adem hapt en het zweet van het voorhoofd veegt, staat '**Komijnsplitsers**' als een huis." (AtlasContact)

Verhalen

- "Mary Dorna is een schrijfster die steeds weer vergeten en ontdekt wordt", schrijft Marie José Klaver op de literaire website Tzum. *Mary Dorna* was het pseudoniem van Mary Jeanette Stoppelman (1891-1971). Ze schreef voornamelijk korte verhalen en journalistiek werk voor veel verschillende kranten en tijdschriften. is een herdruk van een compilatie van verhalen uit 1967 die is samengesteld uit verschillende bundels die ze voor de oorlog uitgaf. Maar ook haar oorspronkelijke bundels verdienen een herdruk, zoals *Wanordelijkheden rondom een lastig kind* (1933), *Onmaatschappelijke voorkeur* (1938) en *Vingeroefeningen* (1940). Ze zijn samengesteld door haar tweede echtgenoot Bruno Wille, met wie de auteur het meeslepende bohemiënbestaan leidde waarnaar ze als kind al verlangde. "Er bestaan ook boeken die door de grote rat van de tijd niet stuk te knagen zijn.. het werk van *Mary Dorna*." - Simon Carmiggelt"

Non-fictie

- In **Het recht op seks**, met de ondertitel *Feminisme in de 21e eeuw*, denkt Amia Srinivasan actuele kwesties rond gender en seks hartgrondig door. Sinds #MeToo en afgelopen weken The Voice gaat het gesprek over seks vooral over seksueel overschrijdend gedrag. Maar seks is veel complexer dan alleen gewenst versus ongewenst. Het is volgens haar een private handeling vol publieke betekenis. Hoe worden onze voorkeuren gevormd? Hoe werken ideeën over verkrachting en racisme op elkaar in? Wat zegt porno over vrijheid? In zes essays onderzoekt de Brits-Indiase filosofe de politiek en de ethiek van seks, in de hoop het gesprek een nieuwe wending te geven. Ze spaart daarbij geen blinde vlekken, van niemand. In Nederland heb ik er (in ieder geval in vergelijking met België) opmerkelijk weinig recensies over kunnen vinden.

- Erik Schaap vertelt in **De verraadster** het levensverhaal van een communistisch verzetsstrijdster die de verpersoonlijking werd van verraad in oorlogstijd. Tot november 1943 verricht Franci de Munck-Siffels uit Zaandam illegale koeriersdiensten en verbergt een Joods jongetje in haar huis. Maar wanneer ze ontdekt dat haar man een relatie heeft met haar zus, geeft ze de Sicherheitsdienst het onderduikadres van haar wederhelft. Uit het liefdesdrama ontstaat een meedogenloze jacht op het verzet. De 23-jarige, verleidelijke Franci ontpopt zich daarbij als een brutale infiltrante. Ze verraaft ruim honderdvijftig verzetsmensen en Joden. Geen andere vrouw weet in zo'n korte tijd zoveel 'terroristen' in Duitse handen te spelen. Haar vernietigende werk duurt maar kort. Een knokploeg ontmaskert haar. Zeven maanden na de impulsief begonnen strafexercitie tegen haar echtgenoot sterft Franci op gruwelijke wijze.

- Annie Dillard wordt in Amerika beschouwd als het icoon van het natuurproza.

In **Schrijversleven** gaat ze op zoek naar de kern van haar vak, en uiteindelijk ook van zichzelf. Het is een verzameling essays die laat zien welke toewijding, welk gevoel voor absurditeit en durf kenmerkend zijn voor het bestaan van een schrijver. Gevoelig en met haar kenmerkende humor vertelt ze over haar eigen, soms tot wanhoop stemmende, ervaringen tijdens het schrijven van haar boeken, en biedt ze een dieper inzicht in het dagelijkse reilen en zeilen van een van de meest mysterieuze en mooie beroepen op aarde. De Engelse versie stamt al uit 1989 en gaf toen al een indringend beeld van de beproevingen en triomfen van een leven dat met louter letters en woorden wordt doorgebracht, en een herkenbaar en troostend verhaal van een stimulerende en buitengewoon getalenteerde vrouw.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

- **Vrouwen in bad** is een 'transformerend' theaterritueel van *Female Economy*, dat bestaat uit 5 besloten sessies, en

overigens ook al is uitverkocht, maar toch wil ik het noemen. *Female Economy*, voorheen *Adelheid en Zina*, is een 'theaterroedel' o.l.v. Adelheid Roosen en Ola Mafaalani met mede-, neder- en buitenlanders. Hun doel is om feminiene waarden een podium te geven, en ze doen dat met overgave. In hun statement staat o.a: "Wij kantelen bestaande ideeën, transformeren structuren. We ontmoeten, zien, en ontdekken levens in de haarvaten van de wijken, over de hele wereld. Verbinden, confronteren en helder maken wat onbespreekbaar is..." Na *Doula's in de wijk*, *God is*

een moeder, de wijksfarri's en andere voorstellingen is *Vrouwen in bad* weer iets heel anders en beoogt een innerlijke massage te worden die vastgeroeste patronen aanraakt, bevraagt en transformeert. Het gebeurt in een interactieve setting vol kunst waar je via je eigen belichaamde ervaring tot nieuwe inzichten kunt komen.

Meer

info: <https://register.femaleeconomy.nl/?fbclid=IwAR2PHUeWH0AvyVC8GAP9Jwa5h9up20IWw17B00AsDcr9BGO-J4PoTYnwCmo>

- "Kunst toont wat de geschiedenis niet kan zeggen" is een geliefde uitspraak van **Beatriz González**. Nog t/m komende weekend zijn een aantal werken van haar te zien in museum De Pont (Tilburg). Daar is onlangs een ensemble van haar aangekocht. Het vertegenwoordigt de zogenaamde 'tweede fase' in haar werk en is samengesteld rond thema's als migratie, vermissingen en collectieve rouw. Centraal staat *Cargueros de Bucaramanga*, een 8 meter lange fries van textiel waarop de Colombiaanse kunstenaar in signaalachtige beelden op een verstilde en indringende manier het geweld in haar geboorteland voelbaar maakt. Ze is een invloedrijke kunstenaar en inspireert velen met haar werk, ook via haar voormalige functies als docente, curator en schrijfster. Haar oeuvre sluit nog steeds aan bij de actuele ontwikkelingen in Colombia en Latijns-Amerika.

Meer info: <https://depont.nl/tentoonstelling/beatriz-gonzalez>

- Het Allard Pierson museum beheert het ontwerparchief van *Irma Boom (1960)*. T/m 8 mei is een selectie daaruit te zien in de tentoonstelling **Irma Boom: Book Manifest**. Niet het eindproduct maar het ontwerp- en productieproces staan centraal in deze halntentoonstelling. Aan de hand van voorstadia van zeven projecten is haar werkwijze te volgen. Zo ontsluiten vijf drukvellen het grafisch concept van haar meer dan 1200 pagina's tellende ode aan kunstenaar Ellsworth Kelly. Verder gaat het om projecten voor architect Rem Koolhaas, textielkunstenaar Sheila Hicks, chroniqueur Jennifer Butler, modeconcern Chanel, fashion artists Victor & Rolf en modeontwerper-

kunstenaar Martin Margiela. De voltooide, gedrukte werken zijn in video's te zien.

Meer info: https://allardpierson.nl/events/irma-boom-book-manifest/?mc_cid=c6c9a00b7a&mc_eid=abd749ef32

Bibliotheeknieuws:

- In februari zal de bibliotheek gewoon open zijn op de aangegeven tijden. Iedereen die wil komen rondkijken en/of boeken lenen en terugbrengen is van harte welkom.

- De *Leesgroep voor jonge vrouwen*, waarover ik in vorige nieuwsbrieven schreef, is afgelopen maand begonnen met *Prachtige wereld waar ben je* van Sally Rooney. Volgende keer wordt *Kim Jiyoung, geboren in 1982* van Cho Nam-joo besproken. Als je tussen de 20 en 30 bent, en ook belangstelling hebt om mee te doen, stuur dan een mailtje naar info@vrouwenbibliotheek.nl.

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Hier komen wij vandaan van Leonieke Baerwaldt, *Liefde in kleur* van Bolu Babalola, *Breuklijnen van begeerte* van Shubhangi Swarup, *Lichter dan ik* van Dido Michielsen, *Suriname, ik ben* van Bea Vianen, *Amalia* van Claudia de Breij, *De kracht van vrouwen* van Dennis Mukwege, *Magische lessen* van Alice Hoffman, *Beschermvrouwe van de verschoppelingen II* van Delphine Lecompte

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/06/de-heks-van-limbricht-door-susan-smit/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/09/fortunaskinderen-door-annejet-van-der-zijl/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/13/de-meisjes-door-annet-schaap/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/16/beschermvrouwe-van-de-verschoppelingen-door-delphine-lecompte/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/21/circusnachten-door-angela-carter/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/26/mijn-leven-als-mens-door-joke-van-leeuwen/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/01/30/de-juiste-houding-door-britta-bohler/>

De leenbijdrage voor 2022 is opnieuw vastgesteld op € 26,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of

vriendin/vriend van de bibliotheek zijn.

Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken.

We hebben een **nieuw banknummer NL18 RABO 0366 0430 05** ten name van *Stichting Es Scent ovv naam en 'leenbijdrage 2022'*. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden en veel recensies, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Marjolein Datema

Utrecht, 31 januari 2022